

Foto: Morten Berntsen

Vomflora forklarer metanuttslipp

Drøvtyggernes største fordeler er at de kan nyttiggjøre seg tungt fordøyelig cellulose i grasvekster. Ulempen er metanuttslippene som blir et naturlig restprodukt av denne fordøyelsen.

I en doktorgradsavhandling ved Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), publisert på hjemmesidene, har Rebecca Danielsson sett nærmere på om man kan redusere kyrnes utslipp av klimagasser. I foringsforsøk tyder det på at økt grovfôrandel i fôrblendede ikke har gitt økt utslipp av metan. Kyr som fikk 90 prosent grovfôr, slapp ikke ut mer metan enn de som fikk 50 prosent grovfôr. Da kyr som slapp ut henholdsvis mer eller mindre metan ble sammenlignet, var det tegn på at vomfloraens sammensetning var ulik mellom disse to gruppene.

En studie av vomfloraen med DNA-teknikk, viste at det var en kobling mellom vommas mikrober og kyrnes metanuttslipp. Kyr som slapp ut mindre metan, hadde en karakteristisk vomflora, som kjennetegnes av visse grupper av bakterier og arker (mikroskopiske, encellede prokaryote organismer).

DÅRLIG UTNYTTELSE: I fjor ble bare en tredjedel av beiteressursene i utmarka i Hedmark utnyttet av beitedyr.

Betydelig ekstra beiteressurser

Fôropptaket fra beite kan tredobles fra dagens nivå, viser en ny kartlegging fra Hedmark. Som første fylke har de gjennomført en omfattende kartlegging på kommunenivå.

TEKST OG FOTO: Morten Berntsen, morten@norsklandbruk.no

BEITE På oppdrag fra Fylkesmannen i Hedmark har NIBIO kartlagt beiteressursene i hele fylket.

– Bakteppet for oppdraget vi bestilte, er det nasjonale målet om økt matproduksjon med vekt på egne ressurser. I tillegg har vi et regionalt mål om 20 prosent økning av storfekjøttproduksjonen i Hedmark, og beiter utgjør en viktig del av ressur-

sene for kjøtt- og melkeprodusenter, sier Haavard Elstrand, landbruksdirektør hos Fylkesmannen i Hedmark.

Målsettinga med rapporten er å gi en oversikt over mengde og kvalitet på beiteressursene både i utmark og på innmark i hele fylket, helt ned på kommunenivå. Hedmark er det første fylket som

ANNONSE

Fagmessen ute i feltet 2016

Det mest interessante innen maskinteknikk og planteproduksjon samlet på ett og samme sted. Masse maskiner i drift.

Nord for Malmö i Sør-Sverige. Velkommen!

29 juni kl. 9-19 og 30 juni kl. 9-17.

Inngang 160 SEK/140 NOK. Få rabatt, kjøp billett på: www.borgebyfalt dagar.se Tel. +46(0)10-476 20 00.

Vi møtes på Borgeby FåltDagar

Møteplass for den profesjonelle bonden!

Tema: poteter og internasjonale perspektiver.

Hushållnings sällskapet

Sparbanken Skåne

Lantmännen

LRF MEDIA

VÄDERSTAD

HIR Skåne

RAPPORTEN: Haavard Elstrand (f.v.), Vegard Urset og Karoline Finstad Vold hos Fylkesmannen i Hedmark tar imot rapporten «Beiteressursar i Hedmark» fra forskerne i NIBIO, Michael Angeloff og Yngve Rekdal.

har gjennomført en så omfattende kartlegging av sine ressurser.

RAPPORTEN ER FØRT i pennen av Yngve Rekdal og Michael Angeloff i NIBIO, kart- og statistikkdivisjonen. Forskerne mener det er viktig å utnytte de ressursene som tross alt det meste landet består av, nemlig utmark.

– Gjennom arbeidet med rapporten har vi fått gode tall på ledig beitekapasitet i hele fylket, brutt ned på kommunenivå, sier Rekdal.

Forskernes arbeid viser at det er store, ledige beiteressurser i utmark som kan utnyttes. Ifølge beregningene kan foruttaket tredobles. Tross ulike vilkår mener forskerne at utmarksbeite kan drives med godt resultat over hele fylket, dersom drifta tilpasses de lokale forholdene.

Rapporten sier ikke noe om hvordan konflikter med andre interesser skal løses, da hovedfokuset er ressursgrunnlaget.

SAMLET BEITERESSURS for dyr i utmark i Hedmark er beregnet til 696 000 saueenheter (s.e.), hvor ett storfe tilsvare fem sauer. Fratrullet beiter som ligger tilnærmet tilgjengelig for dyr, samt ressurser satt av til hjortevilt, er den tilgjengelige beiteressursen i utmark beregnet til 591 000 s.e.

I 2015 ble 33 prosent av disse ressursene utnyttet av beitedyr.

– Mange av kommunene ligger med en utnytting mellom 40 og 60 prosent av de tilgjengelige ressursene, sier Rekdal.

Innen fylket er det stor variasjon mellom kommunene i hvor stor grad utmarksbeitene utnyttes. Kommunene Ringsaker og Alvdal har en overbeiting på henholdsvis 48 og 53 prosent i forhold til beregnet kapasitet. I andre enden av skalaen finner vi Trysil og Engerdal, hvor kun tre og fire prosent av utmarksbeitene utnyttes.

Siden beitedyr viser liten respekt for kommunegrenser, knyttes det noe usikkerhet til disse tallene. Et dyr kan beite i en annen kommune enn hva det søkes tilskudd for.

PRODUKSJONEN HOS BEITEDYRA avhenger av plantene som vokser på beitet, og dette igjen avhenger i stor grad av berggrunnen og lokale, klimatiske forhold. I hele fylket sett under ett, fordeler beitekvaliteten seg med seks prosent svært godt beite, 39 prosent godt beite, 49 prosent mindre godt beite og seks prosent ikke beite.

– En kan si en del om beitekvalitet ut ifra berggrunnskart. Grovt sett kan Hedmark deles inn i tre soner for å si noe om beiteforholdene. Nord i fylket finner vi rik berggrunn som gir gode beiter. Midt i fylket finner vi mye fattig berggrunn som ligger over 600 meter over havet, mens en stor andel er barskogbeiter som ligger under 600 meter over havet, særlig gjelder dette sør i fylket, forklarer Rekdal.

INNMARKSBEITE utgjør ti prosent av jordbruksarealet i fylket med 110 000 dekar, hvor 27 prosent av dette ligger i Ringsaker kommune. Her utnyttes beiten godt. I motsatt ende finner man Trysil, hvor innmarksbeiter utgjør 22 prosent av jordbruksarealet, mens utnyttelsen kun ligger på 12 prosent.

– Innmarksbeiter er en ressurs som flere steder gror igjen, særlig gjelder dette for Trysil, sier Rekdal. ■

Foto: Alf Einar Bjørnstad / Graminor

Vellykket potetkryssing

Fra Graminor meldes det at de nå er i avslutningsfasen på årets potetkryssing. 52 forskjellige, vellykkede kryssinger ble årets resultat.

– Vi hadde planlagt et sted mellom 70 og 80 kryssinger, men en varmeperiode reduserte pollenproduksjonen. Likevel er vi godt fornøyd med årets kryssing, sier Bjarne Kjøs, assisterende potetforedler.

I jakten på en ny potetsort er det nå bare å smøre seg med tålmodighet, og vente på at poteteplantene skal modnes og frøene høstes.

Foredleren leter nå etter en ny, norsk sort som kan ta opp konkurransen med de utenlandske.

– En potetsort må nå være konkurransedyktig med tanke på avling, samtidig som den må være sterk mot de tre største sykdommene flatskurv, stengelrøte og tørrrøte, sier Kjøs.

Som om ikke det var nok, er også utseendet en veldig viktig egenskap i foredlinga.

– I butikken er det rene skjønnhetskonkurransen, og utseendet til poteten betyr mye, sier Kjøs.

ANNONSE

NYHET COBRA PUMPER

Nå enda mer driftsikker og med enda større kapasitet

HEKTNER MASKIN AS

Ekspert på gjødselhåndtering

Cobra 200 - 17.900,- 3300 l/m

Cobra 100 - 13.900,- 1800 l/m

Galvanisert pumpehus
5 m utløpsslange
2 x 7 m hydraulikkslanger med ISO koblinger tur / retur

For bestilling - post@hektner.no - 63 83 90 00

hektner.no